

KATARZYNA PAREJKO / SEARCH BY IMAGE W GALERII STAREJ

Galeria Stara zaprasza w dniu 7 marca 2014 o godz. 18 na wernisaż wystawy Katarzyny Parejko *Search by image*. Wstęp wolny.

Szukaj, a nie znajdziesz

Funkcja *search by image* to kolejny krok mający ułatwić wyszukiwanie obrazów, identyfikowanie ich i – co najważniejsze – kojarzenie z innymi, „podobnymi” plikami. Wszystko odbywa się w oparciu o algorytm, którego zasadę działania trudno jest zrozumieć patrząc na otrzymywane wyniki. Znaczna część skojarzonych ze sobą obrazów nie układa się w coś, co można by nazwać logicznym ciągiem. Zamiast tego widzimy zbiory fotografii, przypominające sposobem doboru dadaistyczne wyciąganie słów z kapelusza po to, by powstał wiersz, z tą różnicą, że tu działanie odbywa się na obrazach. Przy kolejnych próbach poszukiwań można jednak dostrzec w funkcjonowaniu programu typową dla *Google* logikę. Im obraz lub jego autor są bardziej znani, przez co rozumieć intensywniej obecni w sieci, tym trafniejsze i „sensowniejsze” stają się otrzymywane w postaci zestawu obrazów wyniki. Trudno się temu dziwić. Kryteria wyboru są tu ilościowe a nie jakościowe. Wszystko to zmusza do zastanowienia się nad tym, w jaki sposób internetowa wyszukiwarka ukierunkowuje naszą percepcję, na co uwrażliwia uwagę, a w konsekwencji – jak formatuje nasze myślenie i kształtuje wyobraźnię. Przy poczuciu dostępu do nieograniczonych zasobów informacji, jesteśmy coraz bardziej uwikłani w algorytm wyszukiwania danych stworzony przez firmę *Google*. Możemy zatem odszukać wszystko to, na co pozwoli nam wyszukiwarka. Vilem Flusser użył w swoim słynnym eseju o fotografii i wolności określenia „błędne koło programowanej wolności” w odniesieniu do programowanych, automatycznych foto-aparatów. Wydaje się, że możemy je zastosować także w tym kontekście. Rozszerzenie możliwości przeglądania sieci w oparciu o wybrane obrazy jest logiczną konsekwencją kolonizowania światowego obiegu informacji przez firmę *Google*.

Eksperyment przeprowadzony przez Katarzynę Parejko ukazuje jednak nie tylko sposób, w jaki działa (lub odwrotnie „nie działa”) program. Prace te pokazują także to, że ilość i różnorodność obrazów cyrkulujących w Internecie zdała się przekroczyć moment krytyczny, w którym ktokolwiek mógłby je kontrolować, klasyfikować i porządkować. Program, reprezentujący marzenie o sztucznej inteligencji, także najwyraźniej sobie z tym nie radzi. „Informacyjna bomba” już eksplodowała, algorytm zbiera rozsiarane w wirtualnej przestrzeni odpryski. Czasami znajduje coś przydatnego, częściej jednak dostarcza nam zupełnie bezwartościowy materiał. Wydaje się, że nauka jaka płynie z *search by Google* zaprzecza dawnej mądrości „szukaj a znajdziesz”. Zazwyczaj, gdy zgadzamy się na to, aby algorytm symulował myślenie, kojarzenie i analizowanie, oznacza to oddanie kolejnego obszaru naszego „ludzkiego” samostanowienia na rzecz programu i maszyny. Nawet jeśli zyskujemy na wydajności, to tracimy na jakości. Otwartym pozostaje pytanie, czy w natłoku nieustannie narastających danych istnieje jeszcze jakaś inna alternatywa?

Tomasz Ferenc

Katarzyna Parejko - studentka IV roku fotografii PWSFTviT. Zdobywczyni Grand Prix Olympus Photo Contest w 2007. Laureatka 3 miejsca w konkursie Nikon Photo Contest International 2012-2013 w Japonii oraz nagrody publiczności na festiwalu Łodzią po Wiśle za video art „Wiatr/Oddech”. Stypendystka Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jej prace prezentowane były na wystawach indywidualnych i grupowych w kraju i za granicą m.in. w m.in. Chinach, Japonii, na festiwalu wideo artu w Madrycie (Hiszpania) czy na festiwalu fotografii w Kopenhadze (Dania). Interesuje się sztuką na pograniczu różnych mediów.

Wystawa czynna od wtorku do soboty w godz. 14-18 do dnia 29 marca 2014
Bilet - 2 zł, środa - wstęp bezpłatny